

FILM VOOR DE TOEKOMST

Module Media
groep 7/8

OMSCHRIJVING MODULE

Eye Filmmuseum bewaart heel veel films; ze vormen de collectie van het museum. Maar waarom bewaren we films? En waarom is dat belangrijk? In de module Film voor de toekomst denken de leerlingen na over filmisch erfgoed en onderzoeken het aan de hand van het thema 'school'. Ze bekijken korte Nederlandse en internationale films, van vroeger en nu die over school gaan, ze maken samen een storyboard en leren over camera en montage. Daarna maken ze samen een korte film over hun eigen klas: Een film voor de toekomst!

CULTURELE COMPETENTIES

Beleven ●●●●○

De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat Eye is (museum) en wat we bewaren (films).

De leerling kan in eigen woorden uitleggen waarom films bewaard moeten worden.

Leerling kan in eigen woorden uitleggen wat belangrijk is om (op beeld) te bewaren uit zijn/haar omgeving.

Leerling kan beschrijven wat montage in een film bijdraagt aan het tijdsverloop in een film.

Leerling kan beschrijven dat een scène uit shots bestaat met verschillende camerastandpunten.

Creëren ●●●●○

Leerling kan (oude) bronnen (films) onderzoeken en kennis uit de bronnen toepassen op een eigen film.

Leerling kan zelf een kort filmverhaal bedenken (wie, wat, waar, wanneer).

Leerling kan zelf het begin van een filmproces doorlopen (script, storyboard).

Leerling kan zelf een verhaal vertalen naar beeld.

Reflecteren ●●●○○

De leerling kan de gevoelens verwoorden die de filmervaring teweegbrengt. .

De leerling praat over zelfgemaakte beelden en die van anderen.

Leerling kan het verschil tussen vroegere tijden en zijn/haar eigen leven beschrijven.

Presenteren ●●○○○

De leerling kan een eigen film presenteren en daarbij vertellen over de inhoud en het doorlopen proces.

KERNDOELEN

54

De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

LES 1: MIJN OUDERS ZIJN GESCEIDEN

Hoe is het om gescheiden ouders te hebben? Waarmee worstelen kinderen van gescheiden ouders? En kunnen de leerlingen zich hierin herkennen? Het kijken van documentaires helpt leerlingen kritisch te kijken, hun mening te vormen en verruimt hun blik op de wereld. De leerlingen bekijken de documentaire *Mijn ouders zijn gescheiden* en maken een eigen 'spoken word' over dit onderwerp.

Wie:	groepsleerkracht
Tijd:	45 minuten
Benodigheden:	pennen en papier digibord LessonUp 1
Vorbereiding:	Lees de lesbrief door en bestudeer de LessonUp. Zet de LessonUp klaar op het digibord

Deze les is gebaseerd op een lesconcept van Cinekid.

▶ INTRODUCTIE

Opdracht 1: uitleg

1. Bespreek dat de leerlingen naar fragmenten gaan kijken uit een documentaire over kinderen waarvan de ouders gescheiden zijn.
2. Vertel dat ze de hele documentaire gaan bekijken en daarna een 'spoken word' schrijven over gescheiden ouders. De betekenis van 'spoken word' wordt bij opdracht 3 uitgelegd.

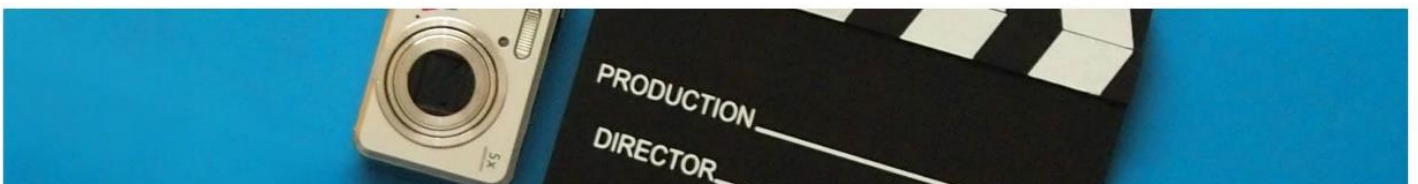
○ KERN

Opdracht 2: En toen was alles anders

1. Bekijk en bespreek slide 1 t/m 10 uit [LessonUp 1](#).

Opdracht 3: spoken word

1. Bekijk slide 11 uit [LessonUp 1](#).
2. Bespreek met elkaar de betekenis van 'spoken word'.
3. Bekijk het filmpje op slide 12. Bespreek met elkaar:
  - Waar ging dit over?
  - Hoe hoorde je dat?
  - Welke woorden of zinnen vielen je op?
  - Hoorde je nog andere bijzondere dingen?
4. Geef de leerlingen de opdracht een korte 'spoken word' te schrijven van minimaal 6 regels, over het thema 'gescheiden ouders'. Daarbij kunnen ze terug denken aan de documentaire die ze zojuist gezien hebben.

AFSLUITING

Opdracht 6: reflectie en vooruitblik

1. Vraag een aantal kinderen hun geschreven tekst voor te dragen.
2. Bespreek de presentaties na met de hele klas:
  - Waar ging dit over?
  - Hoe hoorde je dat?
  - Welke woorden of zinnen vielen je op?
  - Hoorde je nog andere bijzondere dingen?
3. Bespreek dat er binnenkort een gastdocent van het Eye Filmmuseum in de klas komt, die een les gaat geven over film. Ter voorbereiding bekijken we binnenkort een korte documentaire. De vakdocent gaat samen met ons in groepjes een documentaire maken over de klas.

LES 2: DOCUMENTAIRE

De leerlingen worden in deze les voorbereid op de aankomende gastles. Ze kijken naar de documentaire over Amar, een jongen uit India die een dag lang gevolgd wordt.

Wie:	groepsleerkracht
Tijd:	45 minuten
Benodigheden:	digibord potloden bijlage 1 : Storyboard blad (1 per leerling) LessonUp 2
Vorbereiding:	Lees de lesbrief door en bestudeer de LessonUp. Zet de LessonUp klaar op het digibord Print bijlage 1 (1 per leerling).

▶ INTRODUCTIE

Opdracht 1: uitleg

1. Bespreek dat er een gastdocent van het Eye Filmmuseum in de klas komt die een les gaat geven over film.
2. Vertel: We bekijken korte documentaires of fragmenten ervan. Daarna gaan we in groepjes een documentaire maken over de klas. Deze les is een voorbereiding daarop. In deze les bekijken en bespreken we alvast een documentaire die ook in de volgende les terug gaat komen.

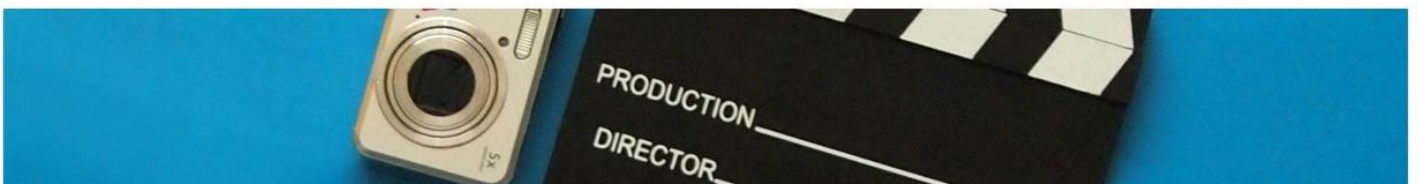
○ KERN

Opdracht 2: Amar

1. Ga naar slide 3 van [LessonUp 2](#)
2. Vertel wat de leerlingen gaan bekijken.
3. Start het eerste fragment van de film op slide 4.
4. Bespreek de film aan de hand van de vragen op slides 5 t/m 12.

Opdracht 3: Een dag uit jouw leven

1. Bekijk slide 13.
2. Bespreek:
  - Hoe ziet een schooldag er voor jou uit?
  - Wat doe je voor school, op school en na school?
3. Laat de leerlingen 5 scènes uit hun dag beschrijven of tekenen. Gebruik hiervoor het Storyboard-werkblad uit [bijlage 1](#).

AFSLUITING

Opdracht 4: terug- en vooruitblik

1. Bespreek wat de leerlingen hebben gemaakt:
  - Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen jullie dagen? Waar komt dat door denk je?
  - Welke overeenkomsten en verschillen zien jullie tussen je eigen dag en die van Amar?
2. Vertel dat er binnenkort een gastdocent van Filmmuseum Eye komt, die met ze aan de slag gaat met een korte film over hun eigen klas. Een film voor de toekomst.

LES 3: FILM VOOR DE TOEKOMST

In de gastles Film voor de toekomst denken de leerlingen na over filmisch erfgoed en onderzoeken het aan de hand van het thema 'school'. Ze bekijken korte Nederlandse en internationale films, van vroeger en nu die over school gaan, ze maken samen een storyboard en leren over camera en montage. Daarna maken ze samen een korte film over hun eigen klas. Een film voor de toekomst.

Wie:	vakdocent
Tijd:	90 tot 120 minuten
Benodigheden:	Door de groepsleerkracht: digibord met internetverbinding <u>bijlage 1</u> : Storyboard blad (1 per groepje, A3!) plakband, potloden, pennen Door de gastdocent: <u>LessonUp 3</u> usb-kabel gilmstrookje tablet met films (back-up voor als het internet niet werkt). 8 iPads met iMovie
Vorbereiding:	Zorg dat leerlingen achter hun eigen lege tafels kunnen zitten. Print de werkbladen (let op: A3!). Voer de voorbereidende lessen uit. Bespreek intern dat de leerlingen op verschillende locaties gaan filmen.

NB: De les duurt langer dan een normaal blok. Spreek samen af wanneer er pauze wordt gehouden.

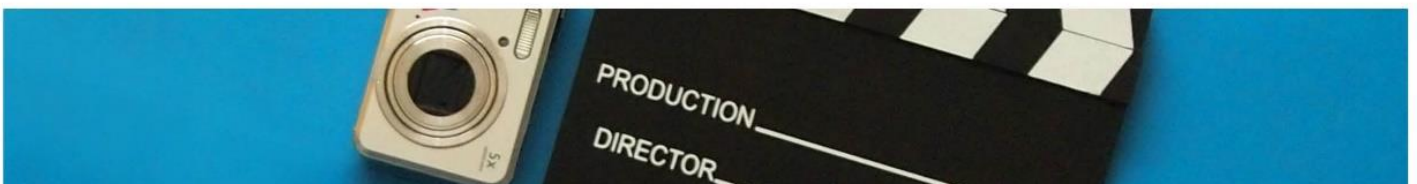
▶ INTRODUCTIE

Opdracht 1: Verzamelen en bewaren

Film: *Camp of Gouda (our Belgian refugees in Holland)* (1916), regisseur onbekend, 1:41 minuten.

1. Slide 1 t/m 4: Geef een introductie over het Eye Filmmuseum en wat het allemaal doet. *Eye is het Nederlandse Filmmuseum en staat in Amsterdam. Eye filmmuseum verzamelt, bewaart en vertoont films.*
2. Bespreek:
  - Waarom denk je dat we oude films verzamelen?
3. Vertel: Omdat ik vandaag bij jullie op school ben heb ik een toepasselijke oude film meegenomen, over een school. Het is een film uit 1916, dus meer dan 100 jaar oud.
4. Bespreek:
  - Hoe denken jullie dat dit eruit gaat zien?
  - Hoe zouden de mensen eruit zien?
5. Bekijk de film (slide 5).

(vervolg op volgende pagina)

- Ga naar slide 6. Bespreek:
  - Wat zag je allemaal?
  - Wat was er anders en wat was hetzelfde als bij jullie op school?
  - Hoe zie het bij jullie eruit?
  - Waarom denken jullie dat het belangrijk is om zulke oude films te bewaren? Dus zulke normale films, van leerlingen op school? Dus niet per se de grote wereldgebeurtenissen?

Opdracht 2: introductie filmopdracht

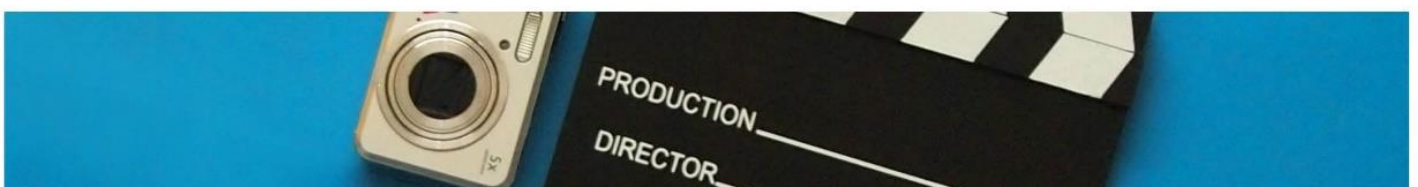
- Vertel: We gaan vandaag een film maken over jullie klas. Daarbij moeten we ons telkens bedenken: **stel dat leerlingen over 100 jaar deze film zien, wat willen we dan dat ze weten over ons?** Dus je moet je bedenken dat over 100 jaar leerlingen net zo naar ons gaan kijken zoals wij naar de leerlingen in de film van net.
- Bespreek:
  - Wat mogen mensen niet vergeten over jullie klas? Zoals het nu is?
  - Wat moeten jullie laten zien in jullie film?
- Vertel: Voordat we jullie ideeën nog meer uitwerken en gaan filmen, wil ik met jullie eerst nog meer nadenken over hoe we onze film gaan filmen, dus hoe onze film eruit zal zien. Als filmmaker kun je allemaal keuzes maken hoe je een verhaal in beeld brengt. Als inspiratie hiervoor heb ik drie films uit ons archief meegenomen, die allemaal over 'school' gaan.

Opdracht 3: Filmkaders

Film: *Chunggi* (2017), Francis Alÿs, 2 minuten

- Ga naar slide 7.
- Vertel: De eerste film die we kijken komt uit Nepal. De film laat leerlingen zien tijdens hun schoolpauze. Ik wil jullie vragen om voor het kijken van de film in de huid van een cameravrouw of cameraman te kruipen. Dus ik wil niet dat jullie alleen letten op het verhaal dat verteld wordt maar ook vooral hoe het verhaal met de camera in beeld wordt gebracht. Kijk bijvoorbeeld naar:
  - Zie je dingen van dichtbij? Of veraf?
  - Wie weet wat camerashots zijn?
  - Welke shots ken je?
- Bespreek welke shots er zijn.
Bv.: Long shots, totaal shot, medium shot, medium close-up, close-up
- Bekijk de film (slide 8).
- Ga naar slide 9. Bespreek:
  - Wat zag je allemaal?
  - Wat vond je bijzonder om te zien?
  - Op wat voor manier verschilde de film van de vorige film die we keken?
  - Kennen jullie het spel?
  - Wat doen jullie in jullie pauze?

(vervolg op volgende pagina)

6. Maak een brug naar filmtaal en de kijkvragen:
  - Wat valt op aan het filmen? Wat zag je?
  - Zie je een camerashot, of meer?
  - Welke shots heb je gezien?
7. Ga naar slide 10. Benoem de vier shots uit de film en licht ze nader toe: Elk shot heeft een ander effect. Met close-ups kan de filmmaker je blik sturen op een belangrijk stuk informatie of de emotie van de hoofdpersoon. Met een establishing shot of een totaalshot kan de maker juist laten zien waar iets zich afspeelt en jou als kijker overzicht geven.

Opdracht 4: Context cameratechniek

Film: *Servië en Polen na de eerste wereldoorlog* (1920), regisseur onbekend, 1 minuut

1. Ga naar slide 11.
2. Vertel: we gaan kijken naar een filmfragment van kinderen op school in 1920, een schoolles uit 1920. De film is meer dan 100 jaar ouder dan de film *Chunggi*.
3. Bespreek:
  - Wat valt je op aan het cameragebruik in deze film?
  - Hoe verschilt deze film van de film *Chunggi*?
4. Bekijk de film (slide 12).
5. Ga naar slide 13. Bespreek met elkaar:
  - Wat viel je op aan de film?
  - Wat viel je op aan het camerawerk?
  - Worden er veel verschillende shots gebruikt zoals in de film *Chunggi*?
  - Waarom hebben de makers van de film voor dit camerastandpunt gekozen?
Verschillende shots, zoals close-ups of detail shots, die we inmiddels kennen en gebruiken, waren in 1920 nog niet mogelijk, doordat camera's erg zwaar en groot waren en altijd op een statief moesten staan.

Opdracht 5: Montage

Film: *Amar (all great achievements require time)* (2011), Andrew Hinton, 6:50 minuut (origineel 11 minuten – de film is ingekort)

Is deze film al bekeken in les 2? Dan korten we de film in en slaan we de nabespreking over. We gaan dan gelijk door naar punt 4.

1. Ga naar slide 14. Vertel: De film die we nu gaan kijken komt uit India. De film gaat over een schooldag van Amar en over alles wat hij doet voordat hij naar school gaat. Dit is ook de langste film die we gaan kijken.
2. Bekijk de film (slide 15).
3. Ga naar slide 16. Bespreek met elkaar:
  - Jullie hebben gekeken naar Amar's schooldag. Wat vonden jullie van de film?
  - Wat viel op? Wat is er anders met jullie school/dag?
  - Wat was hetzelfde als bij jullie?
  - Werken jullie ook voordat jullie naar school gaan?

(vervolg op volgende pagina)

4. Bespreek:
  - We zagen Amar's hele dag, maar de film duurt maar 6 (11) minuten. Hoe kan dat?
5. Vertel: Dat is het mooie aan film; we kunnen korte stukjes opnemen uit een dag. Alleen de belangrijkste stukken en als we die stukken samenvoegen (monteren) kun je in een paar minuten een hele dag laten zien. De filmmaker liet bijvoorbeeld niet de hele fietsweg van Amar zien, slechts een kort stukje, dat is genoeg om het publiek te vertellen dat Amar met de fiets naar school gaat.

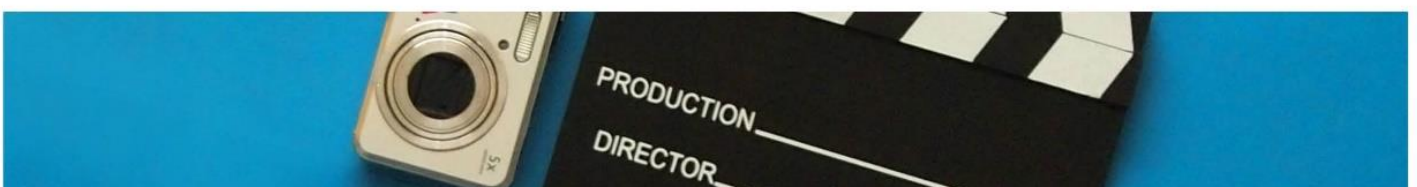
Opdracht 6: Storyboard maken

1. Vertel: We gaan nu aan de slag met het storyboard voor de film.
We hebben nu verschillende klassen en leerlingen gezien, in verschillende tijden en landen, en kennis gemaakt met verschillende shots en montage. Nu gaan we aan de slag met de film van jullie klas. Maar voordat we kunnen beginnen met filmen, missen we nog een zeer belangrijke stap. We moeten een storyboard maken.
2. Vraag: Weten jullie wat een storyboard is?
3. Bespreek het voorbeeld uit de LessonUp (slide 17).
Bespreek dat de eerste twee shots van het storyboard waar de leerlingen mee gaan werken al klaar is. De rest mogen ze zelf verzinnen.
4. Vertel: Denk ook na over hoe je de opnamen in beeld wilt brengen. Wil je alles laten zien of een bepaald detail. Denk aan de films die we gezien hebben.
Jullie zijn niet alleen de regisseurs van jullie eigen scène, maar ook de acteurs. Bedenk dus een taak voor iedereen in de groep tijdens de opname, zodat iedereen ten minste een keer in beeld is.
5. Verdeel de klas in groepjes van 4 of 5. Maximaal 8 groepjes i.v.m. de digitale middelen.
6. Elk groepje krijgt een werkblad ([bijlage 1](#) – op A3!).
7. Laat de leerlingen beslissen over een idee dat ze willen laten zien in hun film. Als dit te moeilijk voor hen is, kan je ook thema's suggereren zoals pauze, school materialen, muzikles, groepsles, toets hebben... probeer in elk groepje een ander thema te krijgen.
8. Geef de leerlingen 15 minuten de tijd om hun storyboard uit te werken.
9. Oefen de scènes.
10. Nabespreken: laat een of twee groepjes vertellen over wat er bedacht is. Welke keuzes hebben ze gemaakt voor hun shots?
11. Bespreek wat er nodig is om hier een film van te maken.

Opdracht 7: film maken

1. Vertel: Neem met je groepje je film op. Gebruik hiervoor het storyboard, dit heb je niet voor niets gemaakt. Probeer je eraan te houden. Zo weet iedereen uit je groepje wat de bedoeling is.
2. Bespreek met de leerlingen welke locatie ze nodig hebben voor hun film.
3. Maak afspraken over de regels en hoeveel tijd ze krijgen om de film op te nemen.
Advies: 20 minuten filmen, 20 minuten monteren.
4. Laat de leerlingen een taakverdeling maken. Wie gaat filmen, wie regisseert en wie spelen er in de film? Bekijk het storyboard goed, wie doet wat uit het storyboard? Welke shots zijn er en welke kaders gebruik je daarbij?

(vervolg op volgende pagina)

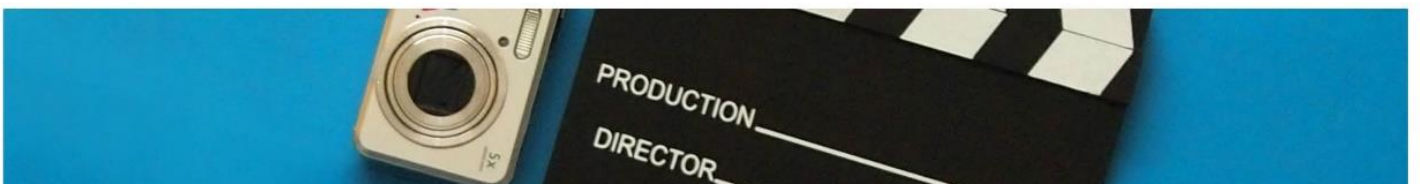

5. Vertel: De shots hoeven niet op de juiste volgorde opgenomen te worden. In de montage wordt alles op de goede volgorde achter elkaar geplakt. Als er iets mis gaat, neem je het stukje gewoon opnieuw op, je hoeft het niet weg te gooien. Je kunt er tijdens de montage ook een stukje af knippen als je het wil inkorten.
6. Leg kort uit hoe iMovie werkt. Bepreek de basisfuncties. Bespreek welke stappen je neemt, zoals alle shots op volgorde zetten, stukjes film bijsnijden, geluid aanpassen en toevoegen.
7. De leerlingen gaan aan de slag met hun film.
8. Spreek af wanneer ze terug moeten zijn in de klas, zodat er nog tijd is voor montage.
9. Help de leerlingen waar nodig bij het filmen en het monteren.

AFSLUITING

Opdracht 8: Film bekijken en nabespreken.

1. Verzamel de gemaakte films en zorgt dat ze via de Cloud op het digibord terecht komen.
2. Bekijk één of meerdere films, afhankelijk van de tijd.
  - Wat zie je in de film? Waar gaat het over?
  - Welke keuzes vallen je op?
  - Wat willen de makers vertellen?
  - Waarom moeten we deze film bewaren?

BIJLAGEN

Bijlage 1: Storyboard

Namen

